

Spółdzielnie i społeczności energetyczne – rekomendacje zmian prawnych

Agnieszka Stupkiewicz

Radczyni prawna, Fundacja Frank Bold

agnieszka.stupkiewicz@frankbold.org

Formy energetyki obywatelskiej

Istniejące:

- Spółdzielnie energetyczne + ZMIANY !
- Klastry energii + ZMIANY!
- Prosumenci
- Prosumenci zbiorowi
- Prosumenci wirtualni

Projektowane:

- Prosument lokatorski
- Obywatelskie społeczności energetyczne
- Obywatelskie społeczności energetyczne działające w obszarze OZE

SPÓŁDZIELNIE - nowelizacja

- Wprowadzenie obrotu energią;
- Obszar działania spółdzielni energetycznej – punkty poboru energii/ ciepła / gazu;
- Modyfikacja systemu rozliczeń: okres rozliczeniowy, rozliczanie przez sprzedawców – także członków spółdzielni;
- Zmiana zasad zawierania umów: umowa dystrybucji, zainstalowanie licznika, treść umowy łączącej spółdzielnię i sprzedawcę, terminy;
- Likwidacja limitu 1 000 członków;
- Usunięcie błędów: moc wszystkich instalacji a ich 70% sprawność;
- Gdy naruszenie limitu 70% termin na usunięcie naruszenia;
- Zmiana zakresu działalności spółdzielni rolników.

SPÓŁDZIELNIE - nowelizacja

- Okres przejściowy: do 31 grudnia 2025 r. sprawność instalacji ma umożliwić pokrycie nie mniej niż 40% potrzeb spółdzielni i jej członków.
- **Preferencja w przyłączeniu do sieci:** art. 8d (14) p.e. – brak możliwości wydania odmowy jeżeli instalacja w ramach spółdzielni spełnia warunki dotyczące stacji transformatorowej; łączna moc instalacji nie jest większa niż 80% łącznej mocy przyłączeniowej dla odbiorców końcowych i umożliwia pokrycie w ciągu każdej godziny nie mniej niż 50% łącznych dostaw energii do tych odbiorców. Jeżeli instalacja nie będzie wytwarzać energii – odłącza się ją od sieci niezwłocznie.

SPÓŁDZIELNIE - nowelizacja

- Wzmocnienie roli ośrodków doradztwa rolniczego – za zgodą ministra możliwość nabywania udziałów z pominięciem regulacji dot. finansów publicznych;
- Zmiana zakresu działalności spółdzielni rolników;
- Konieczność aktualizacji danych w wykazie KOWR: 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

KLASTRY - nowelizacja

- Zmiana podmiotowa: także jednostki organizacyjne (spółki osobowe) – większa otwartość, **konieczność uczestnictwa JST / spółki komunalnej**;
- Zmiana przedmiotowa: **magazynowanie energii**;
- Cele klastra: korzyści gospodarcze, społeczne lub środowiskowe dla stron lub zwiększenie elastyczności systemu elektroenergetycznego;
- Porozumienie – forma pisemna pod rygorem nieważności i minimalna treść;

KLASTRY - nowelizacja

- Data wejścia w życie: 1.1.24 i 2.7.24 - uzależnienie od Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE) – UWAGA na zmianę w prawie energetycznym!
- Zasady współpracy z OSD;
- Rozwiązania promujące powstawanie klastrów do końca 2029 r. (rejestr Prezesa URE, zwolnienie z opłat i świadectw; zmienne opłaty dystrybucyjne uzależnione od ilości energii wytworzonej z OZE i wprowadzonej do sieci; 2 etapy wsparcia: premiowane klastry z większym udziałem OZE, większymi magazynami i większym poziomem zużycia wyprodukowanej energii, zgoda KE).

Projekt: prosument lokatorski

- Cel: rozwiązanie problemów z OZE w budynkach wielolokalowych i pełna implementacja RED II
- Istota: fakultatywna możliwość zmiany wynagrodzenia za energię dla prosumenta produkującego energię na potrzeby części wspólnej budynku wielolokalowego – zmiana w przepisach dot. prosumenta a nie nowy model energetyki obywatelskiej;
- Dla kogo? Prosumentem spółdzielnia mieszkaniowa, wspólnota, TBS.
- Zasilanie z instalacji części wspólnych budynku – licznik instalacji za licznikiem części wspólnych budynku.
- Ułatwienie względem prosumenta zbiorowego.

Projekt: prosument lokatorski

- Zmiana wynagrodzenia z obniżenia rachunku za energię za pomocą konta prosumenckiego na wypłatę wartości energii na wskazany rachunek bankowy.
- Środki mogą być przeznaczone na zredukowanie rachunków za prąd / pokrycie innych opłat administracyjnych i remontowych.
- Różnica względem prosumenta (zwykłego): Jeżeli wartość energii odsprzedana do sieci jest większa niż wartość energii zakupionej, prosument lokatorski może na koniec **miesiąca** wypłacić **100%** nadwyżki.
- Mikroinstalacja (do 50 kW), możliwość wyłączenia w razie zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci.

OBYWATELSKIE SPOŁECZNOŚCI ENERGETYCZNE (OZE)

- Nowelizacja przepisów **ustawy Prawo energetyczne**
- Ustawa uchwalona 16 czerwca 2023 r., przekazana do Senatu: druk 1010
- <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=3237>
- <https://www.senat.gov.pl/prace/druki/record,12840.html>

OBYWATELSKIE SPOŁECZNOŚCI ENERGETYCZNE

- Dobrowolne i otwarte uczestnictwo;
- Uprawnienia decyzyjne i kontrolne – członkowie będący os. fizycznymi, JST, mikro lub małymi przedsiębiorcami dla których działalność w sektorze energetycznym nie stanowi przedmiotu głównej działalności;
- Cel – jak dyrektywie rynkowej: korzyści środowiskowe, ekonomiczne lub społeczne;
- Działalność: jak w dyrektywie przy czym dodano jako alternatywę rozłączną wytwarzanie, zużywanie, magazynowanie lub sprzedaż biomasy.
- Formy prawne: spółdzielnia (w tym mieszkaniowa i rolników), wspólnota mieszkaniowa, stowarzyszenie (ale nie zwykłe), spółka osobowa (z wyłączeniem partnerskiej).

OBYWATELSKIE SPOŁECZNOŚCI ENERGETYCZNE

- Teren 1 OSD;
- Instalacje należące do członków;
- Zakres umowy;
- Wpis do rejestru Prezesa URE;
- System wsparcia:
  - System aukcyjny;
  - Sprzedaż nadwyżki energii po stałej cenie sprzedawcy zobowiązanemu.

OBYWATELSKIE SPOŁECZNOŚCI ENERGETYCZNE OZE

- Odmiana obywatelskiej społeczności energetycznej;
- Kontrola przez udziałowców lub członków zlokalizowanych w niewielkiej odległości od instalacji będących własnością społeczności – siedziba / miejsce zamieszkania na terenie **1 OSD**;
- **Kontrolę sprawują średnie przedsiębiorstwa i jednostki z sektora szkolnictwa wyższego;**
- **Zastrzeżenia dotyczące implementacji RED II.**

SPÓŁDZIELNIE I SPOŁECZNOŚCI – co do zrobienia?

- Możliwość zakładania spółdzielni w miastach;
- Uproszczenie procedury zakładania – rejestr KOWR;
- Własność instalacji – spółdzielnia;
- Uporządkowanie regulacji;
- Pełna implementacja dyrektywy RED II;
- Ułatwienia dla JST w zakresie tworzenia i uczestnictwa w spółdzielniach: PZP a zakup energii, sprawowanie kontroli przez osoby zajmujące stanowiska w organach JST.

Dziękuję za uwagę!

Agnieszka Stupkiewicz

Radczyni prawna, Fundacja Frank Bold

agnieszka.stupkiewicz@frankbold.org